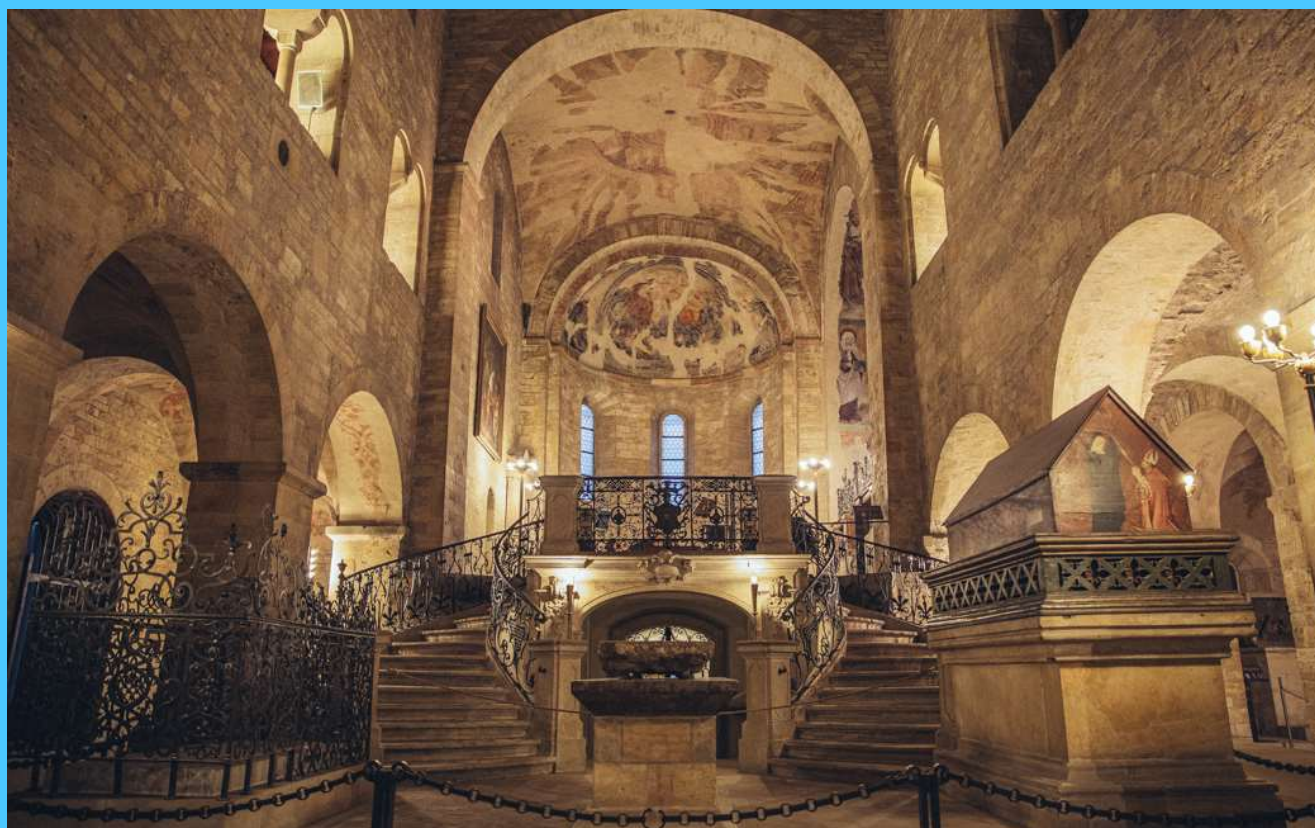

MUNI
ARTS

Přemyslovská pohřebiště

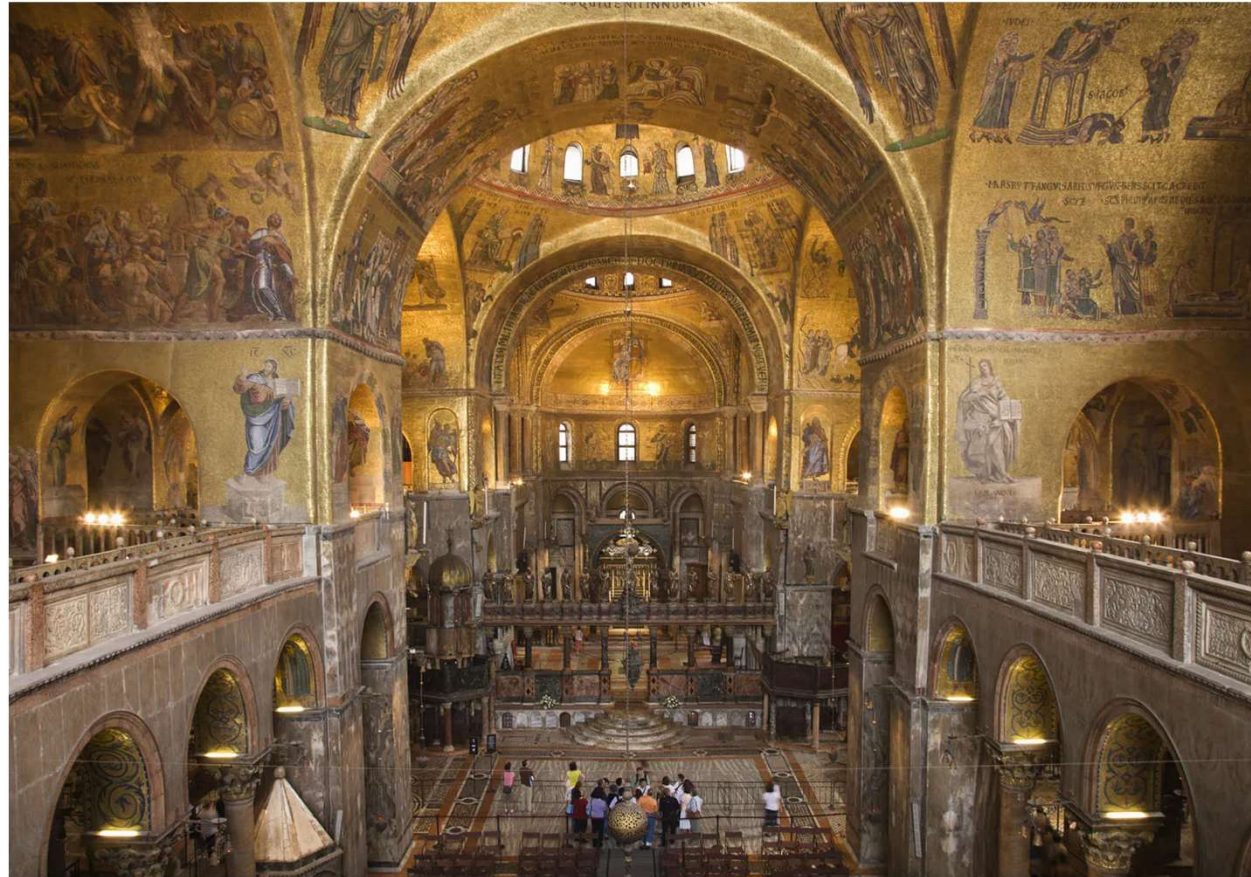
Smrt a pohřeb v křesťanství

- očekávání vzkříšení
- příprava na smrt
- pohřeb do země
- modlitby za mrtvé
- zádušní mše
- hřbitovy
- pohřby v kostelech
- blízko místa, kde se slaví mše
- poblíž hrobů svatých

Pohřby významných lidí

- čestné místo
- světci
- zakladatelé chrámů
- panovníci
- nobilita
- duchovenstvo

Hroby panovníků v pozdní antice

- přijetí křesťanství
- přechod z pohřbu ohněm
- bazilika svatých Apoštolů
- pohřby v centru dění
- vize společného pohřebiště císařů a svatých

Pohřebiště panovníků ve středověku

- katedrály
- kláštery
- kaple v palácích
- jedno pohřebiště celé dynastie
- různá místa
- oblíbenost řeholí

Pohřebiště panovníků ve středověku

- Francie – St. Denis
- Anglie – Westminster
- Říše – Cáchy, Špýr, Mohuč a další
- Uhersko – Stoličný Bělehrad
- Polsko – Hnězdno, Krakov
- Kyjevská Rus – Desátkový chrám
- Moskevská Rus – sv. Michael v Kremlu
- Rakousy – kláštery (Klosterneuburg, Heiligenkreuz, ...)
- papežská pohřebiště (Vatikán, římské baziliky, Avignon)

Přemyslovci

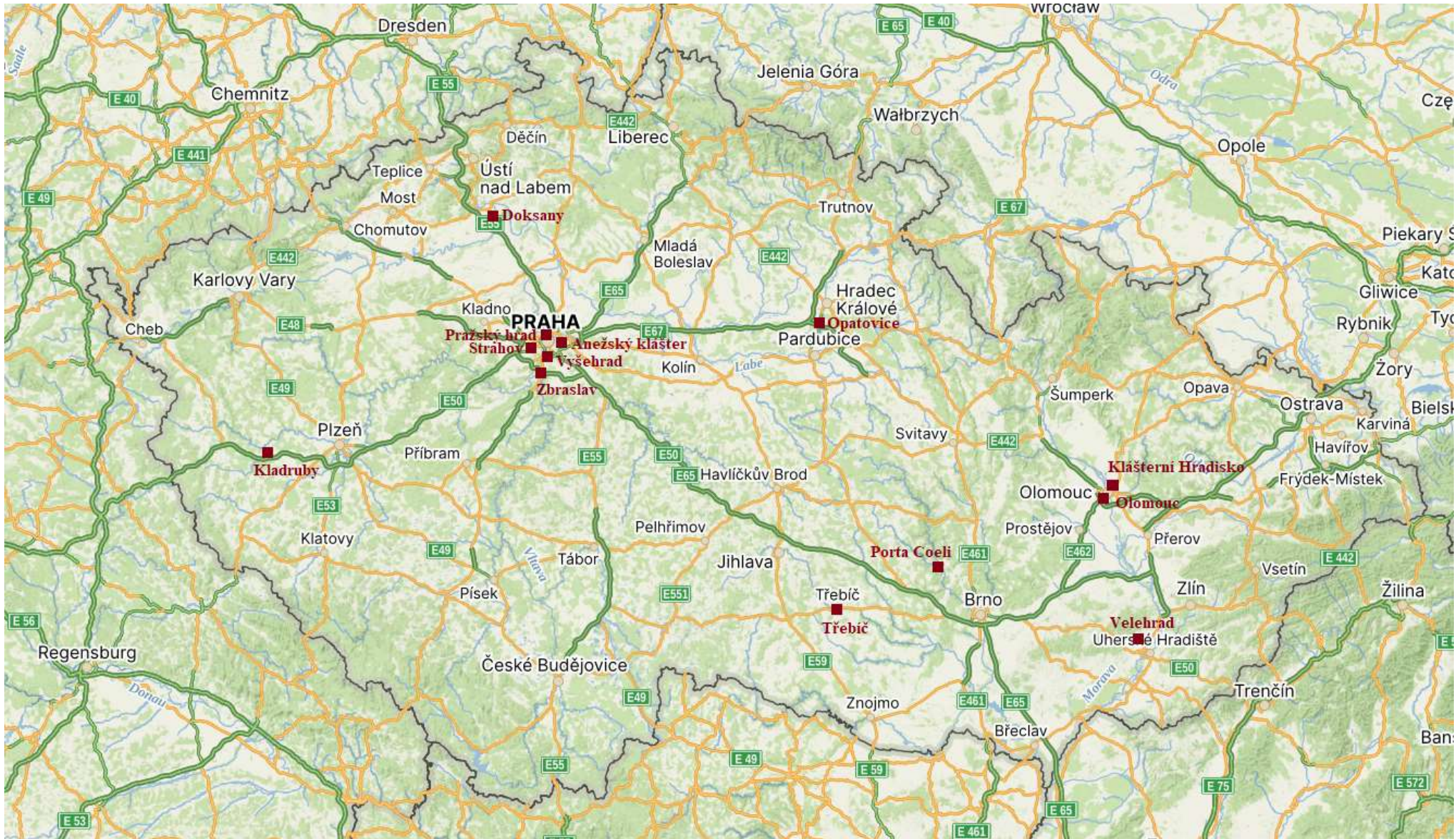
- přijetí křesťanství v 2. polovině 9. století
- vliv Velké Moravy a Východofrancké říše
- první kostely na mocenských centrech
- centrum vlády v Praze
- později moravská správní centra (Olomouc, Brno, Znojmo)
- přednáška nebude reflektovat pohřby levobočků a žen provdaných do zahraničí

Přemyslovská pohřebiště

- v první fázi pouze v Praze a okolí (Pražský hrad, Vyšehrad)
- svatořečení Přemyslovci
- kláštery, katedrála
- později klášterní fundace i mimo Prahu
- několik snah o vytvoření uceleného rodového pohřebiště
- pohřby vedle nejbližších příbuzných
- pohřby Přemyslovců na Moravě
- pohřby mimo české země (církevní kariéra, křížové výpravy, vyhnanství)

Pražský hrad

- kostel Panny Marie
- bazilika sv. Jiří
- katedrála sv. Víta
- přirozené centrum moci
- hroby světců (posvátný prostor)
- největší množství pohřbů
- sv. Ludmila, sv. Václav, abatyše Mlada, Boleslav II., Břetislav I., Přemysl Otakar I., Přemysl Otakar II. a mnozí další

11 Porta Coeli, 2. 6. 2024, foto vlastní

Vyšehrad

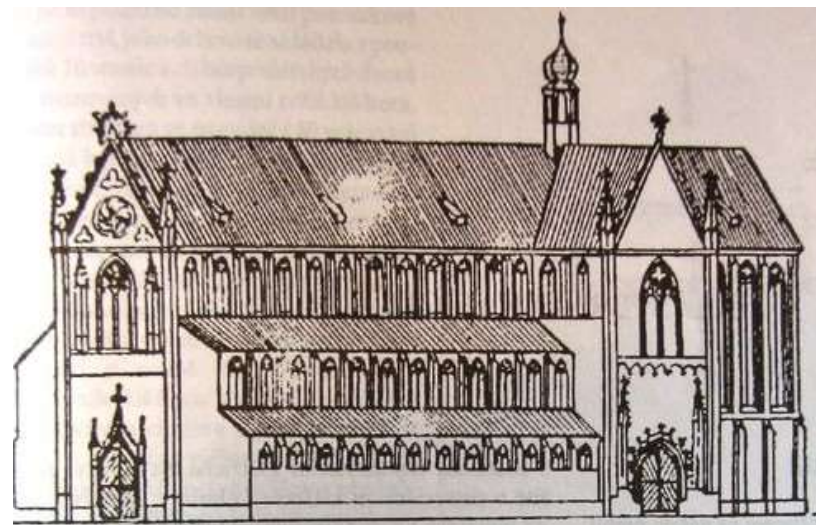
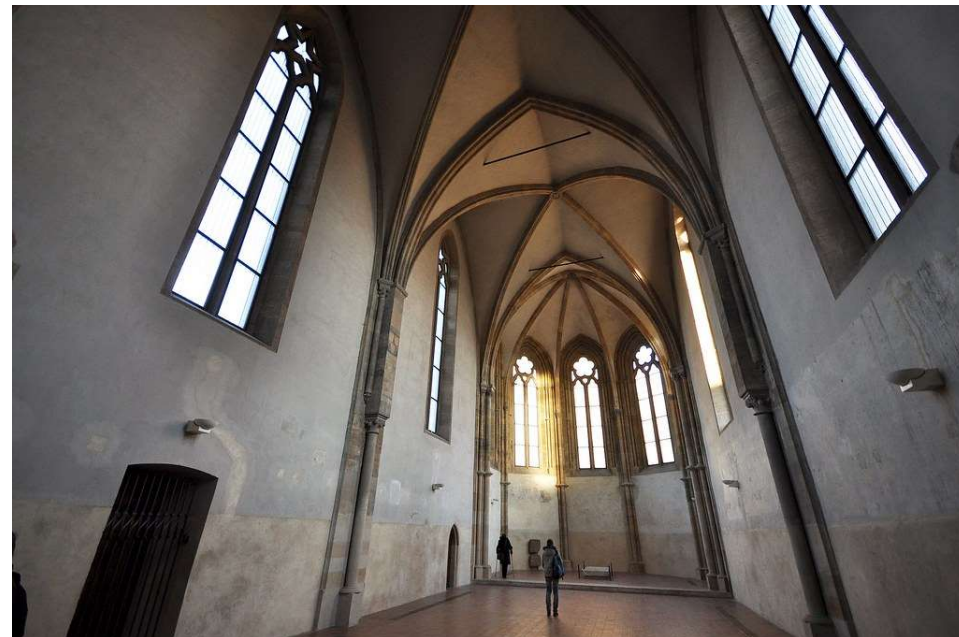
- fundace Vratislava II.
- kolegiální kapitula
- králova soukromá rezidence
- druhá nejvýznamnější církevní instituce v Praze
- Vratislav II., Soběslav I., Soběslav II.

Kláštéry

- oblíbenost jednotlivých řeholí
- pohřeb ve své fundaci
- snaha o založení královské nekropole
- inspirace ze zahraničí
- Kladruby (Vladislav I + 1125, Strahov (Vladislav II. + 1174), Třebíč, Doksany (Jindřich Břetislav + 1197), Velehrad
- Anežský klášter (Václav I + 1253), Zbraslav (Václav II. + 1305, Václav III. + 1306)
- Opatovice (markrabě Vladislav + 1228)

16 Porta Coeli, 2. 6. 2024, foto: [wikipedia.org](https://www.wikipedia.org), farnost Zbraslav

Morava

- pohřby některých olomouckých, brněnských a znojenských knížat (ve starší literatuře „údělných“)
- pohřby některých moravských markrabat
- vztah k Moravě
- Hradisko u Olomouce (Ota I. + 1087, Ota III. + 1160)
- Olomouc (Václav Jindřich + 1130, syn Svatopluka)
- Třebíč (Litold Znojenský + 1112, Oldřich Brněnský + 1113)
- Velehrad (Vladislav Jindřich + 1222)
- Porta Coeli (markrabě Přemysl + 1239, Konstancie + 1240)

18 Porta Coeli, 2. 6. 2024, foto: [wikipedia.org](https://www.wikipedia.org)

Přehled

- Bořivoj I. (+ asi 880) – neznámé
- Spytihněv (+915) – asi kostel Panny Marie
- Vratislav I. (+921) – bazilika sv. Jiří
- Václav (+ asi 935) – sv. Vít
- Boleslav I. (+ asi 972) – neznámé
- Boleslav II. (+ 999) – bazilika sv. Jiří
- Boleslav III. (+ 1037) - vyhnanství
- Jaromír (+1035) – bazilika sv. Jiří
- Oldřich (+ 1034) – bazilika sv. Jiří
- Břetislav I. (+ 1055) – sv. Vít
- Spytihněv II. (+ 1061) – sv. Vít
- Vratislav II. (+ 1092) – Vyšehrad
- Konrád I. (+1092) – Vyšehrad
- Břetislav II. (+ 1100) – sv. Vít
- Bořivoj II. (+1124) – sv. Vít
- Svatopluk (+ 1109) – Kladruby?
- Vladislav I. (+ 1125) – Kladruby
- Soběslav I. (+1140) – Vyšehrad
- Vladislav II. (+1174) – Strahov, předtím Míšeň
- Bedřich (+ 1189) – sv. Vít
- Soběslav II. (+ 1180) – Vyšehrad
- Konrad II. Ota (+ 1191) – sv. Vít

Přehled

- kníže Václav II. (+ po roce 1192) – vyhnanství
- Přemysl Otakar I. (+1230) – sv. Vít
- Jindřich Břetislav (+1197) – Doksany
- Vladislav Jindřich (+1222) – Velehrad
- Václav I. (+1253) – Anežský klášter
- Přemysl Otakar II. (+ 1278) – sv. Vít, do roku 1296 ve Znojmě
- Václav II. (+ 1305) – Zbraslav
- Václav III. (+1306) – Zbraslav, do roku 1326 v Olomouci

Shrnutí

- hroby Přemyslovců se nacházejí ve význačných chrámech
- dva členové rodu byli svatořečeni – poutní tradice u jejich hrobů
 - nejvíce pohřbů v centru moci – Pražský hrad
 - neplatí model jediného pohřebiště
- snahy o založení stabilní nekropole byly neúspěšné